

Asia: VN/6176/2024

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus lääkkeen määräämisestä annetun sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen muuttamisesta

Nykytila

Huomionne nykytilan kuvauksesta

Diabetesliitto pitää lääkkeen määräämisestä sosiaali- ja terveysministeriön antamaan asetukseen ehdotettuja muutoksia perusteltuina.

Kanta-lääkityslistan käyttöönotto on edellytys katkeamattoman lääkehoitoprosessin ja ajantasaisen lääkitystä koskevan tiedonkulun saavuttamiseksi. Ajantasainen lääkitystieto lääkehoidon prosessien vaiheessa lisää lääkitysturvallisuutta, ja esitetyt muutokset edistävät lääkitystiedon ajantasaisuutta. Nykyisinkin lääkitystietoa ajantasaistetaan moniammatillisesti esim. sairaanhoitajien, farmaseuttien ja proviisorien avulla. Asetuslisäys tukee tavoitetta hyödyntää heidän panostaan kohdennetummin ja selkeämmin hoito- ja palveluprosessin eri vaiheissa.

Diabetesliitto tuo esiin tarkennuksena nykytilan kuvaukseen (3.4.), että myös erityisesti insuliinihoitoa toteutettaessa diabeteshoitajat tekevät yhdessä potilaan kanssa annossäätöä. Samoin farmaseutit ja proviisorit tiedustelevat käytössä olevaa insuliiniannosta, jonka mukaan lääkkeen toimitusta on säädelty. Mahdollisuus muuttaa annostelua tavalla, joka sekä tallentuu ja on jäljitettävissä terveydenhuollon ammattilaiseen, on kannatettava.

Pääasialliset vaikutukset

Mitkä ovat esitettyjen muutosten käytännön vaikutukset toimintaanne ja toimintaympäristöönne ? Onko suoria ja välillisiä vaikutuksia tunnistettu riittävästi ?

Pitkäaikaissairauksien lääkehoidon osalta tuomme esiin, että etenkin diabeteshoitajien tosiasiallinen vastuu ja osaaminen erityisesti insuliiniannostelun muutoksissa on viime vuosina korostunut. Lääkemääräyksiin merkityt annostelut ovat voineet olla tosiasialliseen käyttöön nähden

vanhentuneita, ja aiheuttaneet tarpeetonta vaivaa farmasisteille apteekeissa. Samoin lääkkeen käyttäjät ovat saattaneet kokea kiusalliseksi, että lääkemääräyksen annostelumerkintä ei ole ajan tasalla. Hoitotyön ammattilaisen kirjaamismahdollisuus parantaa lääkitysturvallisuutta, koska farmaseutin ja proviisorin on aiempaa helpompi havaita, jos annosmuutos ei vastaakaan terveydenhuollon ammattilaisen ohjausta. Annetut annosmuutosohjeet ovat aiempaa paremmin jäljitettävissä annosmuutoksen antaneeseen ammattilaiseen.

Säännöskohtaiset perustelut

Huomionne säännöskohtaisista perusteluista

-

18 § Lääkemääräyksen iterointi

-

19 § Lääkemääräyksen uudistaminen

-

23 a § Sairaanhoidajan, farmaseutin ja proviisorin oikeus kirjata annostusmuutoksia

Pykälässä säädettäisiin, että annostusmuutosten kirjaamisoikeuden edellytyksenä olisi kirjallinen määräys, jossa olisi määrätty lääkkeet tai lääkeryhmät, joiden annostusmuutoksia sairaanhoitaja, farmaseutti tai proviisori voisi kirjata. Kirjalliseen määräykseen olisi kirjattava myös mahdolliset kirjaamisoikeuden rajoitukset. Epäselväksi jää, mitä nämä rajoitukset käytännössä voisivat olla. Viittaamme Valviran lausunnossaan esiin nostamaan tarpeeseen tuoda vähintään perustelumuiustiossa esiin esimerkkejä annosmuutosten kirjaamisoikeuden rajoituksista, esimerkiksi lapsien ja muiden haavoittuvien potilasryhmien lääkehoidon osalta.

Tuemme myös Valviran lausunnossaan esittämää ehdotusta perustelumuiustioon tehtävästä lisäyksestä, jonka mukaan palvelunantaja vastaa annosmuutoksiin oikeutettujen ammattihenkilöiden lääkehoidon riittävästä osaamisesta (koulutus, perehdytys, osaamisen varmistaminen) palveluyksikön lääkehoitosuunnitelmassa määritetyllä tavalla.

24 § Potilasasiakirjoihin tehtävät merkinnät ja erillinen kirjanpito

-

Tuominen-Lozic Laura
Suomen Diabetesliitto ry